

ЛАЗОРЕНКО Анна, здобувач вищої освіти 2-го курсу спеціальності «Лікар ветеринарної медицини»

Науковий керівник – **С.ЛЮСАР Надія**, канд. вет. наук, доцентка

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ПАТОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ФІЗІОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ У ТВАРИН

Домашні тварини, ще з сивої давнини були приручені людиною і їх широко використовують не тільки в домашніх умовах але й у промисловому тваринництві для отримання продукції для населення. Як і усі живі істоти, собаки можуть піддаватись різним хворобам. Нерідко власники нехтують елементарними правилами годівлі та утримання тварин. Бувають випадки безвідповідального відношення до профілактичних заходів, щодо попередження інфекційних та інвазійних хвороб.

Генетична вразливість, гіподинамія, нераціональна та одноманітна годівля, не належний догляд призводять до виникнення хвороб у тварин різних статевих, породних та вікових груп.

Отже, порушення перебігу різних фізіологічних процесів можуть спричиняти різні чинники.

Фізіологічні закономірності живого організму ґрунтуються на даних про макро- та мікроскопічну структуру органів і тканин, та біохімічних і біофізичних процесах, що проходять у клітинах, тканинах, органах і в цілому організмі.

Фізіологія – експериментальна наука, пов'язана з проведенням різних дослідів, експериментів, у яких теоретичні положення знаходять наочне підтвердження. Тому є необхідність застосовувати різні фізіологічні методи дослідження.

Найпростіший метод дослідження – це спостереження за поведінкою тварин у різних умовах. І.П. Павлов, спостерігаючи «психічне» слиновиділення у собак, відкрив нову форму зв'язку організму з навколишнім середовищем – умовний рефлекс і розробив об'єктивну методику вивчення кіркових процесів.

Прикладом аналітичного підходу до вивчення фізіологічних процесів, коли складні явища розчленовують на простіші, є *метод ізольованих органів*.

Основний недолік такої методики – відсутність істинних даних про ізольований орган в цілісному, непошкодженому організмі [1].

Актуальність досліджень. Враховуючи факти частих звернень власників собак різних порід, в клініки ветеринарної медицини із скаргами на симптоматику своїх тварин із ознаками різних уражень ця тема, на сьогодні, є актуальною.

Мета і методика досліджень. Метою досліджень було застосування усіх доступних і можливих методів фізіологічних досліджень.

Для цього необхідно було знати, як у здоровому організмі відбуваються ті чи інші процеси. Функції організму собак розглядалися з огляду на вік, стать, умови годівлі та утримання. Тому необхідно було застосовувати інформацію із: загальної фізіології, спеціальної, порівняльної, вікової, еволюційної, екологічної, тощо. Тому, що взаємозв'язок організму собаки із зовнішнім середовищем має вплив на гомеостаз, ріст, розвиток, розмноження.

З літератури відомо, що в механізмі розвитку та перебігу симптомів ураження, які характеризуються запальними процесами важлива роль належить активним біогенним амінам і в першу чергу гістаміну. Надлишок в організмі гістаміну і інших біогенних амінів, порушує нервові процеси і тонус гладеньких м'язів шлунково-кишкового тракту, кровоносних судин, бронхів і спричиняє біль, посилює запалення. Сам факт запалення, здебільшого, є результатом потрапляння в організм патогенних чинників. Це можуть бути різні бактерії, віруси, простіші, тощо. Саме тому, для вияснення причини захворювання необхідно застосовувати різні методи фізіологічних досліджень із наступним застосуванням фармакотерапевтичних засобів [2, 3].

Висновок. Застосування різних фізіологічних методів дослідження дозволяє визначити ступінь ураження тварини і вид патологічного агента.

Література

1. Фізіологія сільськогосподарських тварин: підручник: видання друге, доопрацьоване/ А.Й. Мазуркевич, В.О. Трокоза, В.І. Карповський та ін.; за ред. А.Й. Мазуркевича, В.О.Трокоза. К. : НУБіП України, 2014. 456 с.
2. Slyusar N. V. Farmakolohiya antybiotykyv z osnovamy biotekhnolohiyi (CH. 1). Navchal'nyy posibnyk. Kamyanets' – Podil's'kyu.: vyd-vo «Vit'A Druk»,2018.197s.
3. Слюсар Н. В. Особливості покращення викладання «Фізіології тварин» студентам, майбутнім лікарям ветеринарної медицини. Науково-технічний бюлетень інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. Львів, 2023. Вип.24, №2. С.193-199.

УДК 636.4.09:616.995.132

ЛИСЮК Олександр, здобувач вищої освіти II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **ПРОСЯНИЙ Сергій**, канд. с.-г. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ АСКАРИДІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ НА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КУРЕЙ

Визначення показників крові при гельмінтозах птиці має важливе значення для оцінки патологічних процесів в організмі. Відомо, що кров